

Kapcsolódó változatosság, kapcsolódó kereskedelmi változatosság, és regionális foglalkoztatottság növekedés Magyarország átmeneti gazdaságában

Elekes Zoltán – Lengyel Balázs

Az előadás célja és szerkezete

Az előadás háttére: PhD kutatás, szegedi KSH kutatószobai adatbázis.

Az előadás célja: az elméleti keret és az előzetes eredmények bemutatása.

1. Elméleti háttér
2. Empirikus kutatás
3. Előzetes eredmények

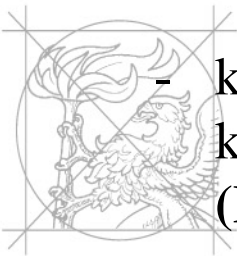

Elméleti háttér

Agglomerációs előnyök:

gazdasági tevékenységek térbeli koncentrációjából származó előnyök, köztük kiemelten a tudástúlcsordulás;

- lokalizációs előny
- urbanizációs előny
- Jacobs-extern hatás
- kapcsolódó és nem kapcsolódó változatosság (Frenken et al. 2007)

Régió kívülről érkező tudás:

- kereskedelem (Boschma-Iammarino 2009)
- külföldi működőtőke (FDI)

Duális gazdaság: az FDI meghatározó szerepe a gazdasági átmenet során.

Hazai és külföldi tulajdonú vállalatok elkülönítése, jegyzett tőke 10%-a külföldi tulajdonban (OECD 2008).

Hipotézisek

Kutatási kérdés: *hogyan befolyásolják a hazai térségek növekedését az agglomerációs előnyök és a térségek külső kapcsolatai?*

H1: az export áramlások kapcsolódó változatossága pozitív hatással van a regionális foglalkoztatottság növekedésére.

H2: a hazaiakhoz kapcsolódó külföldi export áramlások változatossága pozitív hatással van a foglalkoztatottság növekedésére.

H3: a exporthoz kapcsolódó import áramlások változatossága pozitív hatással van a foglalkoztatottság növekedésére.

Adatbázis, alkalmazott módszer

Elsődleges adatbázis: 4 számjegű SITC import és export termékáramlások vállalatonként.

Másodlagos adatbázis: kettős könyvvitelt végző vállalatok egyes mérlegadatai, székhelye, alkalmazottai száma és főtevékenysége (4 számjegű NACE).

Fókusz:

- regionális export ágazatok
- feldolgozóipar
- legalább 5 főt alkalmazó vállalatok

Időtáv: 2000-2007

Területi elemzési egység:

- kistérség (No. 175)

Régió panel: kb. 1400 megfigyelés.

Módszer: FE panel regresszió

Változók

Függő változó:

- regionális foglalkoztatottság növekedés

Független változók:

- kapcsolódó változatosság
- nem kapcsolódó változatosság
- import változatosság
- kapcsolódó kereskedelmi változatosság
- kereskedelmi egyezőség

- változatossági mérőszámok hazai-külföldi bontásban
- kapcsolódó FDI változatosság:

$$RELFDIVAR = \sum_i OE_4^F(i) * D_4(i)$$

- FDI egyezőség:

$$FDISIM = \log \sum_i D_4(i) * F_4(i)$$

Kontrollok:

- entrópia inverze (specializáció)
- népesség logaritmusa (urbanizáció)

Előzetes eredmények

Előzetes eredmények:

Az export termékáramlások változatossága pozitívan hatott a növekedésre, elsősorban a **kapcsolódó változatosságnak** köszönhetően (H1).

A külföldi tulajdonú vállalatokhoz kötődő export áramlások változatossága pozitívan hatott a növekedésre, elsősorban akkor, ha **technológiai értelemben kapcsolódó hazai tulajdon vállalatok** voltak a térségben (H2).

Az import áramlások változatossága pozitívan hatott a növekedésre, elsősorban az **exporthoz technológiai értelemben kapcsolódó import** esetében (H3).

A kutatás folytatása:

- külföldi-hazai bontás a külkereskedelem esetén
- export volumen függő változóként

Köszönjük a figyelmet!

Elekes Zoltán

elekes.zoltan@eco.u-szeged.hu

Lengyel Balázs

lengyel.balazs@krtk.mta.hu